

LAPSI- JA PERHEJÄRJESTÖJEN KANNANOTTO HALLITUKSEN KEHYSRIIHEEN 2024

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on turvattava

Lapsi- ja perhejärjestöt vaativat, ettei hallitus lisää lapsiperheköyhyyttä ja heikennä perheiden hyvinvointia kehysriihen päätöksillä. Lyhytnäköiset sopeutukset tulevat kalliiksi tulevaisuudessa mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä lastensuojelun kustannusten kasvuna.

Lapsi- ja perhejärjestöt ovat huolissaan siitä, että mahdolliset lisäsopeutukset kohdistuvat liian rajusti lapsiin ja perheisiin. Ymmärrämme, että julkisen talouden näkymä on vakava. Lapsi- ja perhejärjestöt kuitenkin muistuttavat hallitusta siitä, ettei tulevien sukupolvien velkataakan lyhentäminen saa vaarantaa tämän päivän lasten hyvää ja turvallista lapsuutta. Tällä hetkellä lapsuuttaan elävillä ei ole varaa odottaa julkisen talouden tilanteen kohentumista, jotta he saavat tarvitsemansa palvelut kasvun ja kehityksen tueksi. Odotammekin hallitukselta päätöksiä, joilla vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia.

LAPSIPERHEITÄ EI SAA AJAA KÖYHYYTEEN

Vaadimme hallitukselta selkeitä linjauksia ja toimia lapsiperheköyhyyttä syventävän ja lisäävän politiikan lopettamiseksi. Muistutamme hallitusta siitä, että lapsiin ja perheisiin on jo kohdistettu leikkauksia. Lapsikorotusten poisto, asumistuen heikennykset ja indeksikorotusten jäädyttäminen osuvat jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin lapsiperheisiin. Lapsilisään tehdyt korotukset ovat tervetulleita, mutta vaatimattomia suhteessa esimerkiksi yksinhuoltajien toimeentulohaasteisiin. Korotukset eivät myöskään kompensoi muualle tehtäviä leikkauksia.

Lapsivaikutukset ja yhteisvaikutukset on arvioitava huolellisesti ennakkoon.

[SOSTE](#) on arvioinut, että aiemmin päätettyjen sopeutustoimien seurauksena lähes 17 000 lasta tippuu köyhyysrajan alapuolelle. Ennen nykyhallituksen ensimmäisiä sopeutustoimia noin 122 000 lasta on elänyt köyhyydessä Suomessa. Lapsena koettu köyhyys jättää pitkät jäljet. Köyhyys näkyy esimerkiksi puutteena ruuasta, terveys- ja mielenterveysongelmina, ulkopuolisuuden kokemuksena sekä myöhemmässä vaiheessa työllistymisen haasteina. Tutkimusten pohjalta tiedämme, että vauva- ja pikkulapsivaiheessa koettu köyhyys on vaurioittavinta. Myös yhden vanhemman perheiden köyhyysriski on merkittävä.

VÄHÄVARAISTEN LAPSIPERHEIDEN VEROTAAKKA EI SAA KASVAA KOHTUUTTOMAKSI

Lapsi- ja perhejärjestöjen näkemys on, että verotuksen on oltava yksi keino mahdollisissa lisäsopeutuksissa. Kannamme kuitenkin vahvasti huolta siitä, miten esimerkiksi välttämättömiin kulutustuotteisiin liittyvät veronkorotukset vaikuttaisivat etenkin pienituloisiin lapsiperheisiin. Veroratkaisujen valmistelussa onkin huolellisesti arvioitava, millaisia muutoksia ehdotuksilla on vähävaraisten lapsiperheiden käytettävissä oleviin tuloihin ja miten välttämättömään kulutukseen kohdistuvaa verotusta voidaan kohtuullistaa tai kompensoida pienituloisille lapsiperheille. Veropolitiikka on myös lapsipolitiikkaa.

YHTEISVAIKUTUKSET ON ARVIOITAVA HUOLELLISESTI ENNAKKOON

Vaadimme, että hallitus arvioi suunniteltujen sopeutustoimien lapsivaikutukset ja yhteisvaikutukset ennen kehysriihen varsinaisia päätöksiä sekä sitoutuu vaikutusarviointien pohjalta tarvittaessa tekemään muutoksia. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon tällä hallituskaudella jo tehdyt sosiaaliturvaleikkaukset. Perustuslakivaliokunta kiinnitti lainsäädännön arviointineuvoston ja oikeuskanslerin ohella useammassa lausunnossaan viime syksynä huomiota yhteisvaikutusten arviointien puutteisiin erityisesti niiden perus- ja ihmisoikeusvaikutuksien osalta. Edellytämme hallitukselta huolellisempaa valmistelua ja kattavampaa yhteisvaikutusten arviointia. Tämä on välttämätöntä myös lapsen oikeuksien toteutumisen kannalta.

JÄRJESTÖJEN TOIMINTAEDELLYTYKSET ON TURVATTAVA

Järjestöt ovat keskeinen osa suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa. Sosiaali- ja terveysjärjestöt tarjoavat ihmisille apua ja tukea elämän eri vaiheissa. Esitämme vakavan huolen hallituskauden loppupuolelle kaavailluista 100 miljoonan euron eli 25 prosentin leikkauksista sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksiin. Toteutuessaan leikkaukset vaarantaisivat ennaltaehkäisevän, matalan kynnyksen tuen esimerkiksi mielenterveyshaasteiden, kiusaamisen tai perheväkivallan tilanteissa. Vaarana on, että kuntien ja hyvinvointialueiden kustannukset kasvavat.

Järjestöt tarvitsevat vakaan, ennakoitavan ja autonomian turvaavan julkisen rahoituksen. Vetoamme hallitukseen, että se luopuu järjestörahoitukseen suunnitelluista leikkauksista. Kansalaisyhteiskunnan ja demokratian tae on monipuolinen, ihmisiä yhteen kokoava järjestökenttä. Tätä ei saa rikkoa.

[Lapsen oikeuksien komitea suosittelee \(pdf\)](#), että Suomi

välttää sosiaaliturvatuksien leikkauksia, jotka vaikuttavat köyhyyden ja syrjäytymisen vaarassa oleviin lapsiin.

[Talouspolitiikan arviointineuvoston](#)

mukaan aiemmin päätettyjen sosiaaliturvatuksien leikkausten suurin ongelma on, että ne kohdistuvat osin samoihin ihmisiin.

Esimerkiksi yhden vanhemman perheessä, jossa on alle kolmevuotias lapsi, vanhempi saa peruspäivärahaa ja käy osa-aikatyössä, käytettävissä olevat tulot Helsingissä asuvalla vähenevät **321€ / kk eli**

13%

lähde: [Ensi- ja turvakotien liitto \(pdf\)](#)

Lastensuojelun Keskusliitto
Barnvårdsföreningen i Finland
Ensi- ja turvakotien liitto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Pelastakaa Lapset
Väestöliitto